

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 31P/161/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114211317
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Diškanová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6114211317.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred samosudkyňou Mgr. Janou Diškanovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú Q. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, toho času bytom J. C., X. X, I. F., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, dieťa rodičov F. Š., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ž. Z. Z. Č.. XXX, t.č. bytom B. B., X. XX R. E. Q. a otca P. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ž. Z. Z. Č.. XXX, o návrhu matky o zrušenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd návrh matky na zrušenie ústavnej výchovy **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

Matka mal. dieťaťa sa podaným návrhom domáhala toho, aby súd zrušil ústavnú výchovu, ktorá bola nad maloletým dieťaťom nariadená. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá je od XX. XX. XXXX umiestnená v I. F., kde sa nachádza doteraz. Ona maloletú pravidelne navštevuje, posieľa jej balíky, telefonuje si s dieťaťom, správanie maloletej sa výrazným spôsobom zlepšilo, maloletá si uvedomila, čo urobila, pričom aj reedukačné centrum jej oznámilo, že by dali súhlas na zrušenie ústavnej výchovy, pretože maloletá sa správa dobre v škole aj v učení. Žiadala, preto zrušiť ústavnú výchovu a maloletú zveriť do jej ďalšej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na výživu maloletého dieťaťa do jej rúk. Vo svojej výpovedi pred tunajším súdom matka uviedla, že od XX. XX. XXXX je nezamestnaná, na úrade práce toho času nie je evidovaná, pretože v súčasnej dobe má aj zdravotné problémy. Poukázala na to, že žije v spoločnej domácnosti s druhom E. Q., nar. XX. XX. XXXX, ktorý je nezamestnaný už asi XX rokov. Jej druh súhlasí s tým, aby maloletá žila s nimi v spoločnej domácnosti. Druh je vlastníkom X-izbového bytu. Matka poukazovala ďalej na tú skutočnosť, že maloletá počas pobytu v detskom domove mala povolené návštevy do jej domácnosti, naposledy sa v jej domácnosti nachádzala počas letných prázdnin do XX. XX. XXXX. V súčasnej dobe jej zdravotné problémy neumožňujú nastúpiť do trvalého pracovného pomeru. Sama už inú vyživovaciu povinnosť nemá, zarába si brigádnicke, chodí na fušky, je schopná dosiahnuť príjem aj 300 € mesačne. Potvrdila, že toho času si neplatí sociálne, nemocenské dávky a ani dôchodkové poistenie. Uviedla, že má vo výhľade dve možné zamestnania, kde by mohla nastúpiť, avšak toho času čaká na výsledky rôznych testov, ktoré jej robili lekári. Počas prázdninového pobytu maloletej v jej domácnosti sa maloletá správala normálne. Dieťa jej neodvrávalo, rešpektovalo ju. Pokiaľ by bola v zamestnaní na dieťa by dohliadol jej druh.

Otec dieťaťa vo svojej výpovedi pred tunajším súdom uviedol, že trvá na svojej výpovedi, ktorú vykonal pred dožiadaným Okresným súdom v X.. Zo zápisnice o výsluchu otca zo dňa XX. XX. XXXX súd zistil, že s návrhom matky dieťaťa na zrušenie ústavnej výchovy nesúhlasí, pretože matka podľa jeho názoru nie je schopná sa riadne postarať o maloletú. Otec uvádzal, že od svojich známych, ktorí žijú v B. B., má vedomosť o tom, že matka často požíva T. Z. a preto nie je schopná poskytnúť dieťaťu dostatočnú starostlivosť. Bol presvedčený o tom, že o dieťa je lepšie postarané v J. C.. Sám žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, o ktorú sa stará a ktorá má vážne zdravotné problémy. Dom,

v ktorom žijú patrí v P.e a zvyšná polovica patrí jemu a jeho ďalším X súrodencom. Iné nehnuteľnosti nevlastní, nemá iné veci a to ani hnutelné väčšej hodnoty a nemá ani žiadnu finančnú hotovosť. Podľa jeho názoru má dlh voči V. B. T..Q., T. XXXX € a tiež je voči nemu vedené exekučné konanie pre neplatenie výživného. Okrem mal. Q. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Výživné bolo naposledy určené vo výške 35 € mesačne, ktoré je mu zrážané priamo z dôchodku sociálnou poisťovňou. Sám je čiastočne invalidný dôchodca a poberá len Č. D. L.. Jeho matka je Q. L. s L. asi 305 € mesačne. Úhrady nákladov na bývanie predstavuje: záloha na plyn 138 € mesačne, voda 108 € mesačne, elektrická energia asi 100 € mesačne. Po úraze, ktorý utrpel v roku XXXX v dôsledku, ktorého sa stal čiastočne invalidným pracuje len občasne, brigádnicky. Potvrdil, že maloletú Q. v J. C. nenavštevuje, nemá na to finančné prostriedky. Matka mu doslova dieťa ukradla a od vtedy dieťa nevidel. Súhlasil s tým, aby výživné zostalo určené doterajšej výške. Na dotaz súdu, či existuje niekto z rodiny, kto by sa mohol ujať osobnej starostlivosti o maloletú, otec uviedol, že každý z príbuzných má svoje starosti a svoje povinnosti. Je mu ľúto, že si dieťa nemôže vziať do svojej domácnosti, ale nemá istotu v tom, aká by bola starostlivosť matky o maloletú.

Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že je nútený konštatovať, že nedoporučuje zrušenie ústavnej starostlivosti nad mal. dieťaťom. Poukázal na správu z výchovného ústavu o tom že prevýchovný proces u mal. dieťaťa je dobre naštartovaný, ide dobrým smerom, ale dieťa naďalej vyžaduje jednotný výchovný prístup, syténé emočné prostredie, trvalý dohľad a usmerňovanie. Poukázal na to, že matka priznala svoju závislosť na alkohole a aj z tohto dôvodu jej úrad v minulosti odporučil návštevu psychológa, ktorý by jej mohol pomôcť prekonať tento zlozvyk. Matka však k psychológovi nechodí, tak isto pre mal. dieťa nevybavila ani nástup do ZŠ. Kolízny opatrovník tiež poukázal na tú skutočnosť, že matka má evidovaný trvalý pobyt na Mesto Banská Bystrica.

Podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Z obsahu spisového materiálu maloletého dieťaťa, ktorý je vedený na tunajšom súde súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu, č.k. 32P/175/2013-50 zo dňa 10. 09. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom XX. XX. XXXX bola nad mal. Q. E., nar. XX. XX. XXXX nariadená ústavná starostlivosť, pričom bolo rozhodnuté, že táto sa bude realizovať v J. C. I. F., X. Č.. X. Matke dieťaťa bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 40 € a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 35 € obaja na účet J. C. V. I. F.. Ako to vyplýva z hore citovaného rozhodnutia súdu, maloletá pred nariadením ústavnej výchovy bola umiestnená do L. C. V. E. E., ktoré odporučilo nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou.

Z konania vyplýva, že maloletá pochádza z mimo manželského vzťahu svojich rodičov, otcovstvo k dieťaťu bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na príslušnom matričnom úrade. Maloletá bola rozhodnutím Okresného súdu v X., č.k. 5Nc/620/2000-11 zo dňa 09. 01. 2001 zverená do starostlivosti matky, pričom došlo k určeniu výživného. Uznesením tunajšieho súdu, č.k. 31P/96/2013 zo dňa 27. 03. 2013 bola maloletá dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a dočasne odovzdaná do starostlivosti L. C. V. E. E., kde bola umiestnená XX. XX. XXXX. V tom čase bolo konštatované, že maloletá sa nedokáže primerane zaradiť do kolektívu, bola A., V., snažila sa na seba stiahnuť pozornosť, A., V. Q., Q. Q. I.. Maloletá bez zábran rozprávala aj o R. T. v domácom prostredí. V tom čase bolo konštatované, že maloletá potrebuje pevne stanovené pravidlá, ktoré v domácom prostredí nemala stanovené, preto často ani netušila, že prekročila nejaké hranice slušného správania sa. Maloletej chýbali aj niektoré sociálne návyky. Matka pre dieťa v tom čase nebola žiadnou autoritou, vo výchove bola benevolentná, kryla problémy dieťaťa, vďaka čomu sa problémy stupňovali. Matka nedokázala zvládať problémové správanie maloletej. Dieťa malo veľké medzery vo všeobecno-vzdelávacích predmetoch, nízku vedomostnú úroveň. V čase nariaďovania ústavnej výchovy bolo konštatované, že matka bola uznaná vinou za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a matke bol uložený trest povinnej práce vo výmere 150 hodín na základe rozhodnutia Okresného súdu v Banskej Bystrici, pod spis. zn. 5T/36/2013. Na základe toho bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť.

Zo správy J. C., X. X, I. F., súd zistil, že maloletá bola prijatá do tohto zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti dňa XX. XX. XXXX a od uvedenej doby sa v zariadení nachádza doteraz. Dieťa je zaradené v D.. výchovnej skupine, navštevuje X.ročník ZŠ pri reedukačnom centre. Osobnosť mal. dieťaťa bola hodnotená, ako osobnosť X., M. ladená, komunikatívna, ktorá je rada stredobodom pozornosti, avšak s

D. X., v začiatkoch Z., postupne R., no stále opatrná, ktorá má snahu pôsobiť dobrým dojmom s cieľom dostať sa do domáceho prostredia. Maloletej bolo umožnené trávenie Vianočných aj letných prázdnin v domácom kruhu, návrat z prázdnin bol v poriadku a načas. Maloletá si ide za svojim cieľom, túži po domove, po pevnom rodinnom zázemí. V L. C. bola maloletá hodnotená, ako A., ktorá ku každej situácii mala čo povedať. V J. C. však dieťa funguje bez výraznejších problémov, drobné priestupky sa vyskytujú iba v záťažových situáciách, kedy má Q. J. D. T. Z., keď sa situácia nevyvíja podľa jej predstáv. Maloletá však zvažuje dôsledky svojho konania, nenechá sa strhnúť negatívnymi typmi dievčat, treba ju však naďalej motivovať, viesť pretože má tendencie pri prekážkach sa vzdať, má obavy zo zlyhania z neúspechu, často sa prezentuje v úlohe zrelšej, ako v skutočnosti je. Postupom času sa však stáva sebakritickou, voči druhým diplomatickejšou, vie verejne sformulovať konštruktívnu kritiku. Dieťa je hodnotené ako energické, činorodé, ktoré ak sa do niečoho pustí, tak s plným nasadením. Je rado vnímané v dobrom svetle, snaží sa o spoluprácu. Maloletá navštevovala v uplynulom školskom roku X.ročník ZŠ, adaptačné obdobie zvládla bez ťažkostí. Zo začiatku bola v škole tichá, zaujala rolu pozorovateľa a veľmi kontrolovala svoj prejav, snažila sa nerobiť si problémy. Je však priateľská a kamarátska, v kolektíve dievčat je prijímaná a akceptovaná. Postupom času sa stala dH. Maloletá však naďalej potrebuje povzbudzovanie, pozitívne X., aby vytrvala v dosahovaní vytýčených cieľov, pretože má tendencie sa pri prekážkach, alebo nezdare vzdať. Pri G. uzatvára do Q. svoje vnútorné prežívanie si chráni, príležitostne u nej badať prejavy tvrdohlavosti a nedokáže presne odhadnúť hranice. Aktívne sa zapája do diania na internáte, školské povinnosti sa snaží plniť a pri príprave jej veľmi pomáha, keď sa s niekým učí. V škole dosahuje priemerné výsledky, čo je však dôsledkom absencie vedomostí z nižších ročníkov. Hygienické a pracovné návyky má dieťa osvojené primerane svojmu veku, pridelenú prácu plní bez odvrávania, vyžaduje však kontrolu plnenia práce, pretože má sklony skĺznuť k povrchnosti. V záujmovej činnosti preferuje pohybové aktivity spojené s hudbou, prejavila záujem o výtvarno-estetické činnosti, uspokojenie nachádza aj v čítaní kníh. S rodinou má pravidelný písomný a telefonický kontakt, matka ju v zariadení navštevuje, zdravotný stav maloletej je dobrý. Zo záveru tohto hodnotenia súd zistil, že prevýchovný proces u maloletej je naštartovaný dobrým smerom. Maloletá má snahu na sebe pracovať. J. C. s priklonilo k súhlasnému stanovisku pri zrušovaní ústavnej výchovy, avšak s tým, aby nad maloletou bol nariadený dohľad, ktorý by mal plniť formu kontroly a prevencie, keďže maloletá vyžaduje kontrolu jednotný, nie direktný prístup a emočne vyživujúce prostredie.

Na základe takto zisteného skutkového stavu však súd dospel k záveru, že zrušenie ústavnej výchovy nad maloletou toho času nie je možné. Maloletá bola umiestnená do kolektívneho zariadenia, kde je nad ňou vykonávaný nepretržitý XX hod. dozor a dohľad, je usmerňovaná, povzbudzovaná, čo sa aj prejavilo na jej výsledkoch. Ale ako to vyplýva z hore citovanej správy, ktorú podalo reedukačné centrum, prevýchovný proces u maloletej je síce dobre naštartovaný, ale nie je ukončený a maloletá naďalej potrebuje citovo syténé emočné prostredie v kruhu rodiny, jednotný výchovný prístup, láskavé ovzdušie. Maloletá prejavila výrazné zlepšenie vo svojom správaní, ako aj vo svojich vedomostiach. Na druhej strane však súd musí konštatovať, že rodičia mal. dieťaťa od umiestnenia maloletej doteraz neurobili nič preto, aby si zlepšili svoje postavenie, či už pracovné, alebo bytové otázky. Matka dieťaťa nespolupracuje so psychológom, nepracuje na svojej závislosti od požívania T. Z., a aj keď sa toho času lieči, lieči sa na iné zdravotné problémy. Od roku XXXX. napriek tomu, že dieťa nemá už rok vo svojej osobnej starostlivosti sa nikde nezamestnala, žije v spoločnej domácnosti s druhom, ktorý je tiež nezamestnaný. Rodina matky žije v tom istom prostredí, z akého bolo dieťa vyňaté pred rokom pre neuspokojivé správanie sa. Otec dieťa od veku jeho X rokov nevidel, nevytvoril si podmienky pre zabezpečenie výchovy a opatery mal. dieťaťa s mal. dieťaťom sa osobne nekontaktuje, nepíše mu, obmedzil sa len na platenie výživného a aj to formou exekučných zrážok. Z rodiny mal. dieťaťa nebola zistená žiadna taká osoba, ktorá by bola vhodná a najmä ochotná prevziať starostlivosť o maloletú.

Za danej situácie súd musí konštatovať, že i keď mal. dieťaťa prejavilo pokroky v zlepšení svojho správania ako aj v učení, prevýchovný proces u maloletej nie je ukončený a rodičia, najmä matka dieťaťa nedávajú súdu záruku na riadnej výchove a opatere maloletej a preto súd návrh matky na zrušenie ústavnej výchovy a zverenie dieťaťa do jej starostlivosti zamietol ako nedôvodný.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici, prostredníctvom

tunajšieho súdu v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis